

ἡ κεφαλὴ τοῦ νεκροῦ γλύπτου θὰ ὁμοιάζε πρὸς τὴν κεφαλὴν τοῦ νεκροῦ Χριστοῦ.

[Ἐκ τῶν Leggende Napoletane].

Μετάφρασις Χ. Α.

Πῶς παρασκευάζονται

ΤΑ ΔΕΡΜΑΤΑ ΤΩΝ ΧΕΙΡΟΚΤΙΩΝ

Ἔφριξη! εἶνε ἀράγε γνωστὸν εἰς πάντας πῶς παρασκευάζονται τὰ δέρματα τῶν χρωματιστῶν χειροκτίων; Ἄς τὸ εἴπωμεν εἰς ὄσους τὸ ἀγνοοῦν.

Λαμβάνουσι τὰ κατεργασμένα λευκὰ καὶ ξηρὰ δέρματα καὶ ἐξαπλοῦσιν αὐτὰ ἐντὸς αὐτῆς τινος, ἐνθα τὰ καταβρέχουν δι' ὕδατος ἀναμεμιγμένου μετὰ κρόκου ὠοῦ καὶ . . . οὔρου. Εἶτα οἱ ἐργάται καταπατοῦν τὸν δυσώδη τοῦτον πηλὸν καὶ τὸν ζυμόνουν διὰ τῶν ποδῶν των ἐφ' ἱκανὰς ὥρας. Μεθ' ὧ τὰ δέρματα ἀπλοῦνται ἐπὶ μαρμαρίνων τραπεζῶν καὶ ἐπαλσιέρονται διὰ χρωματιστικῆς τινος ὕλης, ἀναμεμιγμένης μετ' οὔρου. Ἔω δυστυχεῖς κομψόταται καὶ λευκοτάται χεῖρες, αἵτινες μέλλετε νὰ φορέσητε τὰ χειρόκτια ταῦτα!

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἀφ' οὗ τὰ δέρματα ἀπορροφῶσιν τὸ χρῶμα . . . μετὰ τοῦ ὑπολοίπου, πλύνονται δι' ἀφθόνου ὕδατος καὶ ξηραίνονται ἔπειτα εἰς θερμοκρασίαν 40 βαθμῶν. Τὰ δέρματα συσέλλονται οὐσιωδῶς καὶ γίνονται δύσκαμπτα. Ὅπως δὲ τοῖς ἀποδώσωσι τὸ ἀφαιρεθὲν ὕδωρ ἐγγλεῖουσιν αὐτὰ ἐν μέσῳ λεπτῶν προιονιδίων ὑγροῦ ζύλου ἀποδίδουσι δ' αὐτῆς τὴν εὐκαμψίαν των ταυνοῦντες αὐτὰ δι' εἰδικῶν τινῶν σιδηρῶν ἐργαλείων, ἐπὶ τέλους δὲ τὰ σιδερόνουσι διὰ θερμῶν σιδηρῶν.

Ἄς παραδεχθῶμεν ὅτι τὰ δέρματα δὲν διατηροῦσι οὐδ' ἐλάχισον μέρος τοῦ διαπεράσαντος τοῦς πόρους των ἀνθρωπίνου ὑγροῦ· ἀλλ' ἄλλος τρόπος παρασκευῆς θὰ ἦτο προτιμότερος· διότι ἐπὶ τέλους ὅταν τις φορῇ τὰ χειρόκτια του δύναται καὶ ἄκων νὰ ἐνθυμηθῇ τὰς διαφόρους κατεργασίας εἰς ἃς ὑπεβλήθησαν καὶ ὅποια ἀντίθεσις! Ἀφ' ἐνὸς τὸ ἐκ δέρματος αἰγάρου χειροκτίων καὶ ἡ βελουδίην, χνοώδη, καὶ τόσον λεπτὴ ἐκεῖνη χεῖρ, καὶ ἀφ' ἐτέρου ἡ ἄμεσος συνεπαφὴ μετὰ δέρματος καταπατηθέντος διὰ τῶν ποδῶν καὶ ἐμβλαπτισθέντος τοσάκις ἐντὸς τοῦ ἀκατονομάστου ἐκείνου λουτροῦ! Ὅλοι ἀγοράζουν χειρόκτια, ἀλλ' οὐδεὶς φαντάζεται ὅτι ἀγοράζει δέρμα δι' οὔρου διαβραχέν! Ἐκτὸς τούτου δὲ, τὰ παρασκευάζοντα τὰ δέρματα ταῦτα ἐργοστάσια πληροῦνται δυσωδιστάτων ὀσμών, αἵτινες ὑποσκάπτουσι τὴν ὑγιάν των ἐργατῶν. Ὁ τρόπος οὗτος τῆς κατεργασίας εἶνε ἐπιβλαβὴς εἰς τὸν παραγωγὸν ἂν μὴ εἶνε εἰς τὸν ἀγοραστήν. Εἶνε προφανὲς ὅτι εὐχερῶς δύναται νὰ εὑρεθῇ ἄλλη ὕλη ἐκτὸς τοῦ οὔρου διευκολύνουσα τὴν βαφὴν τῶν δερμάτων. Ἐν παρομοίαις περιστάσεσιν ἀντικατέστησαν ἤδη τὸ οὔρον διὰ τῆς ἀμμωνίας, καὶ διὰ πολλοὺς λόγους εὐρίσκουσιν αὐτὴν προτιμότεραν. Ὑπάρχει μάλιστα καὶ

οἰκονομία, διότι ἡ τιμὴ τῆς ἐκ τοῦ οὔρου προεργασμένης ἀμμωνίας εἶνε ὑπερτέρα τῆς τιμῆς τῆς βιομηχανικῶς παρασκευαζομένης ἀμμωνιακῆς διαλύσεως, ἕνεκα τῶν μετακομιστικῶν δαπανῶν ἃς συνεπάγεται ὁ πολλὸς ὄγκος τοῦ ἀναγκαιοῦντος ἀνθρωπίνου ὑγροῦ.

Ἰατροί τις μάλιστα ἐν τινι ἐκθέσει αὐτοῦ ἀπειθουθείσῃ εἰς τὴν ὑγειονομικὴν ἐπιτροπὴν τοῦ Σηκουάνα, ὑπέδειξεν ἤδη ὅτι ἐπίκειται ἀνάγκη νὰ τελειοποιηθῇ ὁ τρόπος τῆς χημικῆς κατεργασίας τῶν πρὸς κατασκευὴν χειροκτίων προωρισμένων δερμάτων. Ὅχι πλέον χειρόκτια ἐκ κρόκου ὠοῦ καὶ οὔρου!

Τὸ κατωτέρω ἄριστον προῖον τῆς δημόδου Μούσης, ἀνέκδοτον ὄν, ἀνεκονώθη ἡμῖν παρὰ φίλου τῆς «Ἐστίας», ὅστις καὶ ἄλλα τοιαῦτα δημοτικὰ ἄσματα ὑπέσχετο νὰ παράσχῃ πρὸς δημοσίευσιν ἐν τῇ «Ἐστίᾳ». Σ.τ.Δ.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

Ὁ Γιάννος μετὰ τῆ Μαρουδιῶ ἔνα σχολεῖο διαβάζου, Γιάννος μαθαίνει γράμματα κ' ἡ Μαρουδιῶ τραγοῦδια. Κεῖνα τὰ δοῦ ἀγαπιώτανε, κανένας δὲν τὸ ἔφερε. Καὶ μὴ Λαμπρῆ, μὴ κοριακῆ, μὴ πῆσημν ἡμέρα Ὁ Γιάννος ἐξεστόμισε, τῆς μάνας του τὸ λέει. — Μάνα τῆ Μάρων ἀγαπῶ, γυναικα θά την πάρω. — Τί λές, μωρὲ κοψόημερε καὶ φειδοδαγκωμένε; Ἡ Μάρω εἶνε ἑαδέερφ σου, πρώτη ἑαδέερφισά σου. Κάλλιο ν' ἀκούσω σάβανα γὶνὰ νὰ σε σαβανώσω, Παρὰ ν' ἀκούσω στέφανα γὶνὰ νὰ σε στεφανώσω. Ἡ Μάρω ἀρραβωνιάζεται κ' ὁ Γιάννος ἀρρωστάει, Ἡ Μάρω στεφανώνεται κ' ὁ Γιάννος ξεψυχάει. Συμπεθεριὸ καὶ λείψανο ἔσυναπαντηθήκαν. Κανένας δὲν ἀρώτησε ἀπὸ τοὺς συμπεθερούς. Κι' ἡ Μάρω ξεδιαντρόπισσε, στέκει καὶ τοὺς ρωτᾷει: — Ἄ! τίνος εἶν' τὸ λείψανο μετὰ τῆ χρυσῆ τὴν κάσσα; — Τοῦ Γιάννου ἔνε τὸ λείψανο μετὰ τῆ χρυσῆ τῆ κάσσα. Κ' εὐθὺς σεισμός ἐγένηκε καὶ ταραχὴ μεγάλη!

Ὁ Γιάννος γίνῃ κάλαμος κ' ἡ Μάρω κυπαρίσσι, Φυσάει βορείαις τὸν κάλαμο φιλεῖ τὸ κυπαρίσσι.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Δανειστής προσέρχεται εἰς ἐπιθάνατον ὀφειλέτην του.

— Ἐλα, φίλε μου, λέγει, πλήρωσέ με τώρα, εἶνε καιρὸς νὰ τὸ κάμη.

— Σὲ παρακαλῶ, ἀφῆσέ με νὰ ἀποθάνω ἐν εἰρήνῃ, ἀπαντᾷ ὁ ὀφειλέτης.

— Ὅχι, ὄχι, φωνάζει ὁ δανειστής, δὲν θὰ ἀποθάνῃς πρὶν μὲ πληρώσης!

* * *

1. Εἰς παραλλαγὴν τινα τοῦ αὐτοῦ δημόδου ἄσματος μετὰ τὸν στίχον τοῦτον ὑπάρχουσι οἱ ἐπόμενοι:

Βεργολιγᾷ ἡ λιγερὴ καὶ πέφτει ἔς τὸ κρεβάτι. Τὰ πῆραν τὰ βρειόμοιρα καὶ πάνε νὰ τὰ θάψουν, Τὰ πῆγαν καὶ τὰ θάψανε ἔς τῆς ἐκκλησιᾶς τὴν πόρτα. Μάρω φυτρώνει κάλαμος κ' ὁ Γιάννος κυπαρίσσι, Βεργολιγᾷ ὁ κάλαμος φιλεῖ τὸ κυπαρίσσι.